

muligt, kan jeg sige, saaledes at det ogsaa er anerkendt fra Sider, som ikke tilhøre Folketingets Flertal, at man har strakt sig meget vidt og er gaaet meget langt ned med Hensyn til Indrømmelser. — Det er overflødig at erindre om, at hele sidste Samling gik hen, uden at vi naaede videre her i dette Ting end til at afgive en Betænkning, ligesom ogsaa denne Samling nu er gaaet hen, uden at vi ere komne videre end til, at der nu foreligger en Betænkning, saa at vi endelig ere naaede til 2den Behandling, omtrent en Maanedstid før Samlingens Slutning, antager jeg. Vi ere først naaede til denne 2den Behandling paa et Tidspunkt, hvor det maa siges, at der baade af Hensyn til de store Meningsforskelligheder og til Tiden ikke vil være nogen Sandsynlighed for, at der vil kunne opnaas noget Resultat i denne Samling.

Angaaende denne Betænkning, som foreligger her fra Flertallets Haand, vilde jeg gerne, inden jeg gaar videre, tillade mig nogle Bemærkninger. Den ærede Ordfører har jo omtalt adskilligt af, hvad det ærede Flertal har bemærket her i Betænkningen. Han begyndte med at sige, at Udvalgets Flertal havde bestræbt sig — og han betonede dette stærkt — for at vise Imødekommenhed. Jeg er desværre i det Tilfælde, at jeg ikke kan se Spor heraf. Dette kan være en temmelig stærk Ytring, men desværre er det saaledes, hvilket mine følgende Ytringer fuldt ud skulle begrunde. Jeg var saa godmodig — jeg maa bekende, at det er mig, der har begaaet den Synd at skrive denne Mindretalsbetænkning — over for Flertallet at paaskønne, at man havde opgivet Landbrugstolden og andre vidtrækkende Toldsatser. Men efter at have gennemgaaet disse 150 Ændringsforslag, som foreligger til det høje Tings Afgørelse, er jeg rigtig nok kommen til det Resultat, at her er intet at paaskønne. At man opgiver Landbrugstolden, mener jeg er en selvfølgelig Sag. Jeg skønner nemlig ikke rettere, end at den er meningsløs i dette Land, og at den er umulig i den offentlige Forhandling. I alt Fald har det været min Erfaring overalt, hvor jeg har været til Stede. Der er derfor ikke nogen Grund til at komme ind paa videre Betragtninger om Landbrugstolden; det Spørgsmaal foreligger jo ikke, da den er opgiven fra Flertallets Side, og naar den Tid kommer, da Flertallet „ad anden Vej“, som det betones i Betænkningen, vil søge at gennemføre den, kunne vi jo tale videre om den Ting. — Den ærede Ordfører tillod sig en Be-

mærkning angaaende Landbrugstolden, som jeg skal berøre. Han sagde, at „vi nu være mange, som havde den Opfattelse“ — og han haabede, at der skulde blive mange flere — „at Landbrugstolden er det eneste Hjælpemiddel for vort Landbrug“, saaledes løde hans Ord. Jeg skønner ikke rettere, end at det, der særlig er Grunden til Landbrugets Misère eller Hovedårsagen til, at det staaar saa daarlig med vort Landbrug, som det gør, er den, at man i en lang Aarrække har forødt Landets Kraft paa kunstige Erhverv i Stedet for at bruge vore Kræfter og Evner til at støtte vore naturlige Erhverv. Og naar man ser, at Landbruget i saa mange andre Lande lever under særlig fortvivlede Forhold, medens det herhjemme, skønt det ikke ser godt ud for det, dog gaar saa nogenlunde, er Hovedgrunden den, at vi have bevaret Frihandelen for Landbrugets Vedkommende. Skal jeg nu nævne noget, der har hjulpet Landbruget over det værste, er det Andelsbevægelsen, Andelsmejerierne, Andelsslagterierne, og det er derfor en stor Misforstaaelse efter min Opfattelse at tale om en Landbrugstold som det eneste Hjælpemiddel for Landbruget.

Den ærede Ordfører gentog i Dag, hvad der er sagt flere Gange før, at Flertallet ikke kan gaa ind paa Folketingets Forlangende om en Nedsættelse paa 5½ Mill. Kr. Men det er der heller ikke et Menneske, der forlanger, og derfor er det ikke nogen Grund til at forsikre, at Flertallet ikke kan gaa med til denne Nedsættelse. Det har jeg haft Lejlighed til at gøre Rede for, og jeg bliver nu nødt til at genkalde i Erindringen ogsaa i Dag adskilligt af, hvad jeg tidligere har bemærket derom. Som det fremgaar dels af Toldkommissionens Betænkning, dels af den Betænkning, som Udvalget i det andet Ting har afgivet, er det ganske vist saaledes, at den Nedsættelse, som foreligger, nominelt andrager 5½ Mill. Kr. Men der er for det første gjort godt Rede for, at i Virkeligheden er Nedsættelsen langt fra saa stor, idet der ikke er taget Hensyn til, hvad alle erkende, at Nedsættelserne i Toldsatserne virkelig forøge Forbruget og derigennem til en vis Grad yde Statskassen Dækning for den Nedgang, der er foretagen i Toldsatserne. Man paaregner saaledes noget som 25—30 indtil 50 pCt. mere Indtægt paa Grund af Nedgangen. Det er der ikke regnet med, og det vil det ærede Flertal erkende ogsaa har sin Betydning. — Dernæst vil Flertallet vel erkende, antager jeg, at Nedgangen i Beskyt-